

selve eerst hebben ghepractiseert / den Zee-varenden luden gheen cleyen woorddeel/behulp en profijt ghedaen. T'ghebreck datter inne is/is hier inne ghelegghen / ende werdt aldus bespeurt: Soomen in Zee soude willen beslepen eenighen drie-hoek/ de twee eerste zyden sullen connen werden beslept op haer streckinghen ende distantien/maer van de tweede tot de derde plaetse (dat is de derde zyde des drie-hoek) sal het beyde sen de streckinghe ende distantie faelgeren.

Exempel.

Ick seple van Lezaert met een rechte cours tot de Eplandē van Canariē/en van daer weder naer de Eplandē van Corbo ende Flores/op welcke twee voorschreven streckinghen ende distantien myne Pascaerte wel ende perfectelijck is ghemact: Maer soo ick nu weder van Corbo wil seple nae Lezart/van daer ick eerst af seplde/ de Pascaerte sal my een oncorrecte wegh wysen/te weten/het sal wyder in de Pascaerte schijnen dan t in der waerheyt is/doek sal t in de streckinghe verschelen: soo dat ghy uwe cours Noorzelijcker sult moeten stellen dan u de Pascaerte thoont.

Op soo cleyen wegh als boven is gesept wort dit niet veel ghemerckt/ende is van cleyne achtinghe: Maer die ghene die daer varen op West-Indien/die werden t wel ghenoech ghewaer. In het upt varen nemen zy haren wegh verre om den Zuyden/ende binden aldaer haer Caerten op haer behoor-

lijke lenghden/obermidts de Caerten daer toe gemaect zijn: maer in t wederkeeren als zy haren wegh Noordwaert nemen/soo binden zy de wegh veel coxter dan de selve Caerten haer thoonen. Doorsake daer van is dese: Alle Linien inde platte Pascaerten van Zuyden en Noorden werden getrocken ober al effen verre van malcanderē/bandē Equinoctiael af tot aen den Pole. Maer op een Rondt/twelck naer gelijkenisse van t Aertrijck is gemaect/en zynse niet gelijk-wydich/maer comen hoe Noorzelijcker hoe naerder aen malcanderē. So dat twee strecken van Zuyden ende Noorden op de breedte van 60 graden/maer half so wijt van malcanderē en zyn allse op den Equinoctiael zyn / ende onder den Pole comense geheel aen malcanderē. Verhalben soo twee schepen zijnde onder den Equinoctiael van malcanderē verschepden 200 mylen/beyde recht Noorden mochten aenlepen sonder beletsel/sy souden comende op de hooghte van 60 graden/maer 100 mylen van malcanderē zyn/en soose voort de selve cours mochten vervolghen / souden ten eynden onder den Pole by malcanderē comen: Maer soomen soodanige twee schepen haer coursen afsteekt in een platte Pascaerte/de distantien in de Caerte sullen alrijt effen veel blyben: waer uptgenoechsaem blijkt dat alle plaetsen in de Pascaerten verre Noordwaert ghelegen veel te groot zyn/ten ware datse ingetrocken werden/ twelck eben wel niet geschien en can sonder andere plaetsen noch valscher te maken.

Eynde der Inleydinghe

